

ŽIVOTNÉ JUBILEUM
PHDR. ZOLTÁNA DRENKA

Akoby to bolo len včera, čo som mal česť písať o životnej ceste nášho jubilanta k jeho päťdesiatke, a už sa znovu chytám pera, aby som sa pár slovami dotkol jeho ďalšieho významného jubilea.

PhDr. Zoltán Drenko, výrazná osobnosť slovenského múzejníctva, dožíva sa významného životného jubilea v plnej sviežosti a plnosti tvorivých síl.

Profesionálna dráha jubilanta bola priamočiara. Po absolvovaní vysokoškolských štúdií na Karlovej univerzite v Prahe v roku 1961 a pomerne krátkom pôsobení v Okresnom múzeu v Jičine nastúpil v roku 1966 do služieb Slovenského národného múzea, kde pôsobí dodnes.

Patrí k tým šťastlivcom, ktorým sa podarilo uskutočniť ich detský sen. Lásku k histórii v ňom prebudil a rozvíjal jeho otec, spoluzakladateľ filakovského múzea a externý spolupracovník Archeologického ústavu SAV.

Profesionálna špecializácia jubilanta – problematika tureckého panstva na našom území – bola zrejme determinovaná jeho rodiskom a osudom filakovského hradu. Je jediným špecialistom v archeológii na toto obdobie a jeho závery sa všeobecne prijímajú a uznávajú. I ťažisko jeho výskumnej činnosti sa spája s týmto obdobím – sú to napríklad výskumy tureckého hradu Sobôtka pri Rimavskej Sobotě, protitureckej pevnosti Csillagvár pri Janíkoch, výskum hradu Levice. Zdokumentoval veľký nálezový súbor z filakovského hradu, ba dokonca sprístupnil slovenskej čitateľskej verejnosti i spomienky tureckého cestovateľa Elvia Čelebiho.

Svoje široké a hlboké znalosti o tomto období zovšeobecnil v skvelej výstave Turci na Slovensku, ktorú vysoko ohodnotilo i Turecké veľvyslanectvo na Slovensku.

V tejto súvislosti nemožno nespomenúť jeho talent verejného prejavu, ktorý ho stavia do pozície najžiadanejšieho odborníka nielen pri lektorovaní v expozíciách, ale aj pri hodinách vyučovania dejepisu v múzeu.

Jubilant viedol množstvo terénnych výskumov. Okrem už spomenutých to boli výskumy či už na opevnených lokalitách – hrad Strečno, kaštieľ Strážky, hrad Červený Kameň, na zaniknutej dedine Bizovo pri Gortve, alebo výskumy zaniknutých kostolov Dolné Strháre, Radzovce atď. Ešte aj v súčasnosti svoje bohaté poznatky zúročuje pri výskume zaniknutého kostola vo Svodíne pri Komárne.

Dosiahnuté výsledky z jednotlivých výskumov publikoval v odborných publikáciách, ale zároveň s nimi vo vedeckopopulárnych článkoch oboznamoval aj širokú verejnosť. To isté platí aj pre jeho bohatú prednáškovú činnosť.

V teoretickej sfére sa okrem tureckej problematiky hlboko vnoril i do problematiky pohrebísk zo 7.–10. storočia, kde sledoval výskyt nožov. Dospel k ojedinelému a zaujímavému záveru, že železný nôž ako základný obolus v hrobách zo 7.–10. storočia bol i základným platidlom v tomto období.

Milému jubilantovi a kolegovi želáme nielen mnoho pohody, pokoja, pevného zdravia, ale ešte mnoho tvorivých síl a osobného šťastia.

Ad multos annos!

Adrian Vallašek

Výberová bibliografia PhDr. Zoltána Drenka

- 1970 : Pevnosť pri Janíkoch. Vlastivedný časopis, 19, č. 1, s. 40–41. Archeologický výskum tureckého hradu Sobôtka. Zborník SNM 64, História 10, s. 139–175.
- 1971 : Archeologický výskum kaštieľa v Strážkach. Zborník SNM 65, História 11, s. 81–95. Nové nálezy zo Sobôtky. Zborník SNM 65, História 11, s. 163–169.
- 1976 : Archeologický výskum Levického hradu. Zborník SNM 70, História 16, s. 113–128.
- 1980 : Zaniknutá stredoveká dedina Kostolné Raďovce. Zborník SNM 74, História 20, s. 67–79.
- 1981 : Štruktúra pohrebísk zo 7. a 8. storočia na Slovensku. Zborník SNM 75, História 21, s. 58–77.
- 1982 : Archeologický výskum v Dolných Strhároch. Zborník SNM 76, História 22, s. 105–124.
- 1985 : Archeologické nálezy na Strečnianskom hrade. Zborník SNM 79, História 25, s. 145–155.
- 1986 : Nôž v hrobách zo 7. až 10. storočia na Slovensku. Zborník SNM 80, História 26, s. 137–143.
- 1988 : Zlaté a strieborné šperky z Dolných Strhár (spoluautor Š. Holčík). Zborník SNM 82, História 28, s. 155–164.
- 1994 : Zaniknutá stredoveká dedina Bizovo. Zborník SNM 88, Archeológia 4, s. 129–152.
- 1995 : Zaniknutá stredoveká veža na hrade Červený Kameň. Zborník SNM 89, Archeológia 5, s. 129–136.
- 1997 : Archeologický výskum v záhrade bratislavského kláštora uršulíniek. Zborník SNM 91, Archeológia 7, s. 103–112.